

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Sint-Jozefsinstituut-College te Torhout

Hoofdstructuur so

	Pedagogisch geheel	35618-35626
	Instellingsnummer	35618
	Instelling	Sint-Jozefsinstituut-College
Directeur		P. VANTHOURNOUT
Adres		Bruggestraat 23 - 8820 TORHOUT
Telefoon		050-23.15.10
Fax		050-23.15.23
e-mail		paul.vanthournout@sint-rembert.be
website/URL		http://www.sint-rembert.be
	Bestuur van de instelling	966391 - VZW Scholengroep Kath. Ond. Sint-Rembert te TORHOUT
Adres		Bruggestraat 23 - 8820 TORHOUT
	Scholengemeenschap	113258 - SGKSO Houtland te TORHOUT
Adres		Bruggestraat 23 - 8820 TORHOUT
	CLB	115121 - Vrij CLB Torhout te TORHOUT
Adres		Papebrugstraat 8 - 8820 TORHOUT
	Dagen van het opvolgingsbezoek	25/05/2012
	Einddatum van het opvolgingsbezoek	25/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	25/05/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Liesbet Waumans
	Teamleden	Marjan Meulewaeter Trui Van Rie
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. HISTORIEK	5
2. TE REMEDIEREN TEKORTEN.....	5
3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Humane wetenschappen in de tweede en derde graad aso	5
3.2 Natuurwetenschappen in de derde graad aso.....	7
4. ADVIES.....	8
5. REGELING VOOR HET VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als een instelling bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 20/04/2009 tot 24/05/2009 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf moet de instelling kunnen aantonen dat de tekorten die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geredieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de instelling daarin is geslaagd.

2. TE REMEDIEREN TEKORTEN

<u>Voltijds secundair onderwijs</u>	omwille van	
	Basisvorming / WZB	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Humane wetenschappen		cultuur- en gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	natuurwetenschappen	
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	natuurwetenschappen	
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	natuurwetenschappen	
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	natuurwetenschappen	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	natuurwetenschappen	cultuur- en gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	natuurwetenschappen	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	natuurwetenschappen	

3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Humane wetenschappen in de tweede en derde graad aso

Voldoet

Vaststellingen

- In de tweede graad is de leerplanrealisatie voor cultuurwetenschappen voldoende evenwichtig. De leerlingen krijgen kansen om basisbegrippen, strategieën en denkkaders op te bouwen en toe te passen. In de beide leerjaren zijn er zinvolle opdrachten die focussen op inoefenen van de onderzoeksvaardigheden. Ze vormen een rode draad doorheen het curriculum. Extra initiatieven als 'kineforum' en 'cultuurdag Antwerpen' bieden extra kansen voor een levensechte inkleuring van de leerplandoelen. Voor gedragswetenschappen is de leerplanrealisatie onvoldoende transparant. Sommige delen van het leerboek worden vervangen door summiere leerlingennotities en van de films die gebruikt worden als illustratie voor bepaalde leerstofonderdelen is geen enkele schriftelijke neerslag of verwerkingsopdracht terug te vinden. Uit de evaluatievragen blijkt nochtans dat de films deel uitmaken van de examenleerstof. De opdrachten die gerelateerd zijn aan de onderzoeksvaardigheden zijn in het curriculum geïntegreerd, maar ze zijn nog te beperkt in aantal en het niveau is niet altijd voldoende sterk. Van het bezoek aan een organisatie uit de sociale kaart is er geen schriftelijke neerslag.

- Voor cultuurwetenschappen is de leerlingenevaluatie van een gedegen niveau. De vragen zijn goed afgestemd op de leerplandoelen en peilen op een evenwichtige manier naar verschillende beheersingsniveaus. Er is heel wat variatie in de vraagstelling en er wordt consequent gebruik gemaakt van nieuwe teksten en beelden. Het peil is voldoende uitdagend. Voor gedragswetenschappen is de evaluatie onvoldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelen. Er zijn heel wat doelen die niet bevraagd worden. De examens bestaan uit een te beperkt aantal vragen, maar ze peilen wel naar verschillende beheersingsniveaus. Er worden nooit nieuwe casussen of nieuw tekstmateriaal aangeboden.
- Zowel voor cultuur- als voor gedragswetenschappen is de toetsfrequentie bijzonder laag. Er is slechts 1 toets per trimester. Dit is onvoldoende om een onderbouwd beeld te krijgen van het verloop van het leerproces. Voor het dagelijks werk zijn het vooral de taken en de opdrachten die bepalend zijn voor het resultaat. Daardoor krijgt het examen, dat binnen het schoolsysteem goed is voor 75 % van de punten een onredelijk groot gewicht in het geheel van de studieresultaten.
- In de derde graad getuigt de leerplanrealisatie voor cultuurwetenschappen van een aantal sterke punten. Dit is gedeeltelijk toe te schrijven aan de vakkendoorbreekende afspraken met geschiedenis. De leerplandoelen in verband met politiek worden enerzijds naar geschiedenis verschoven en komen anderzijds in het driedaags 'Brussel'-project aan bod. Op die manier ontstaat extra onderwijstijd voor de realisatie van de doelen van het thema 'kunst en maatschappij' die op een bijzonder diepgaande en gevarieerde manier worden gerealiseerd. Voor het thema 'denken over' krijgen de doelen een uitdagende invulling. Sommige doelen worden geïntegreerd aangepakt. Zo worden de doelen van 'denken over goed en kwaad' geïntegreerd in 'denken over mens en maatschappij' en de doelen van 'denken over wetenschap en techniek' worden gelinkt aan de studie van architectuur binnen het thema 'kunst en maatschappij'. De aandacht voor wetenschap verdient een evenwel sterker accent. Bij het thema 'media en samenleving' is een kritisch onderzoek naar een betere afstemming op de leerplandoelen aan de orde. Het studiemateriaal in verband met fotografie ondersteunt de leerplandoelen in onvoldoende mate en neemt te veel tijd in beslag. Daardoor komen een aantal andere doelen in de verdrukking.
- Voor gedragswetenschappen is de leerplanrealisatie grondig bijgestuurd: niet passende leerstofonderdelen werden geschrapt en nieuwe ontwikkeld. De thematische benadering van de leerplan wordt vervangen door een vakkengerichte benadering: psychologie en sociologie. Ook de indeling van de doelen over het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad wordt niet gevolgd. Sommige doelen worden in het eerste leerjaar aangeboden als kennismaking en vervolgens in het tweede leerjaar verder uitgediept. Het curriculum verdient een beter evenwicht. In III, 1 worden opvallend minder doelen gerealiseerd dan in III, 2. Het schrappen van het zelfstudiepakket over waarneming (doelstellingen die behoren tot de tweede graad) kan in III, 1 extra onderwijstijd opleveren.
- De projecten versterken de leerplanrealisatie. Het vakkendoorbreekend driedaags Brussel-project biedt levensechte aanknopingspunten naar een brede waaier van leerplandoelen. Het project zoekt in op historische, culturele, artistieke, psychologische, onderwijskundige en multiculturele facetten van de grootstad Brussel en is opgevat als een breed spectrum van keuzeworkshops. Het project 'kineforum' confronteert de leerlingen met actuele prenten uit het alternatief circuit die verhalen brengen over westerse en niet-westerse maatschappelijke problemen en vraagstukken. Beide projecten zijn van een gedegen niveau.
- Zowel in cultuur- als in gedragswetenschappen krijgen de leerlingen opdrachten in het kader van de onderzoekscompetentie. In cultuurwetenschappen wordt gewerkt volgens de OVUR-methode. Soms gebruiken de leerlingen bestaande kijkwijzers om nieuwe problemen te onderzoeken en in kaart te brengen. Of de leerlingen hun onderzoeksbevindingen ook in voldoende mate confronteren met bevindingen uit gelijkaardig onderzoek is op basis van het materiaal nog onvoldoende duidelijk. Voor gedragswetenschappen werken de leerlingen in III, 1 vooral rond bestaand onderzoek,

meer bepaald rond het leren isoleren van de onderzoeksvraag/vragen. In III, 2 voeren de leerlingen zelfstandig een onderzoek uit. De opdracht sluit vrij goed aan bij de overkoepelende doelen, maar door de keuze van het thema vrij te laten wordt de kans gemist om het onderzoek te enten op leerplandoelen. Een geïntegreerde benadering zou het curriculum in aanzienlijke mate kunnen versterken.

- De leerlingenevaluatie is gevarieerd: er zijn mondelinge en schriftelijke examens en sommige leerstofonderdelen worden met een 'openboek'systeem en/of internet als hulpbron bevraagd. Zowel voor cultuur- als voor gedragswetenschappen wordt voldoende gepeild naar verschillende beheersingsniveaus en wordt nieuw tekstmateriaal en/of casussen gebruikt. Het peil van de leerlingenevaluatie is globaal genomen sterk. De evaluatiecriteria die gehanteerd worden voor de onderzoekscompetentie zijn vooral voor gedragswetenschappen duidelijk en transparant. Voor cultuurwetenschappen kunnen ze nog verder verfijnd worden. Voor de beide vakken zou het beter laten aansluiten van de evaluatiecriteria op de overkoepelende leerplandoelen meerwaarde creëren.
- De leerplanrealisatie zou ongetwijfeld aan kracht winnen door in te zetten op een sterkere vakgroepwerking. Omwille van de zeer grondige bijsturingen van het curriculum hebben leraren zich de voorbije jaren een stuk teruggeplooid op hun individuele opdracht. Nu de fundamenteën voor een vernieuwd curriculum gelegd zijn, is er meer tijd en ruimte voor interne en externe netwerking. Op het vlak van het ontwikkelen van duidelijke leerlijnen voor de onderzoekscompetentie, de leerlingenevaluatie, het projectmatig werken ... liggen nog tal van kansen open. Leerlijnen zorgen niet alleen voor een logische opbouw, maar zijn ondersteunend om de aansluiting van het studiepeil van de tweede op dat van de derde graad te bewaken. Ook de onderlinge afstemming van de curricula van cultuurwetenschappen en van gedragswetenschappen is een terrein waar nog heel wat winst te boeken valt.
- Wat de leermiddelen en de infrastructuur betreft, biedt het openleercentrum voldoende ICT-mogelijkheden en is de collectie van basiswerken die aansluiten bij de leerplandoelen een pluspunt.

3.2 Natuurwetenschappen in de derde graad aso

Voldoet

Motivering

- Tekort: de leerplandoelstellingen voor het vak natuurwetenschappen.
- Het aanbod van het vak natuurwetenschappen is bijgestuurd. De leerplandoelstellingen worden binnen de verschillende contexten aangeboden. De tijdsverdeling over de verschillende contexten wordt beter bewaakt.
- Er worden in beide leerjaren voldoende leerlingenproeven georganiseerd.
- De leraren hebben heel wat inspanningen geleverd om de lessen visueel te ondersteunen via demonstratieproeven, projecties en simulaties. Het cursusmateriaal werd herwerkt vertrekkende van het leerplan. Leerondersteunende aspecten zoals bijv. overzichten en schema's zijn nog te weinig opgenomen in het cursusmateriaal.
- Bij de evaluatiepraktijk is er nog een groeimarge. De transparantie en validiteit is toegenomen maar het evenwicht van kennis, inzicht en toepassingsvragen wordt nog niet systematisch bewaakt. De vragen vertrekken veeleer van de leerinhouden en in mindere mate van de leerplandoelstellingen. Er is geen helder systeem voor de evaluatie van vakvaardigheden en -attitudes.

4. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van de tekorten zoals vermeld in punt 2 van dit verslag

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

5. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Liesbet Waumans

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Paul Vanthournout